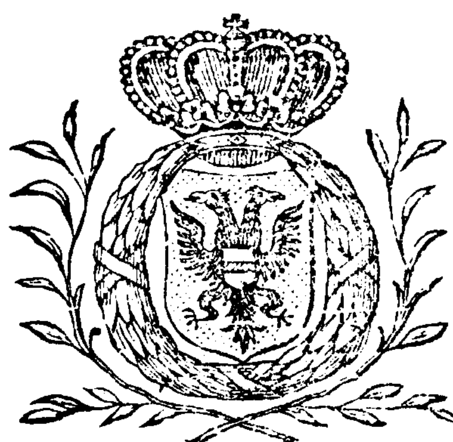
Ao. 1829. No. 96.



GRONINGER COURANT.

Dingsdag *den* 1 *December.*

B E K E N D M A K I N G.

De PROCUREUR-GENERAAL bij het Hoog-Geregtshof te *'s Gravenhage*, als daartoe van hooger hand gemagtigd, looft bij deze uit eene premie van VIJFENTWINTIGDUIZEND NEDERLANDSCHE GULDENS aan dengenen, die de *juweelen*, *paarlen* en *andere kostbaarheden*, welke in den nacht tusschen den 25 en 26 September 1829, in het Paleis van ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID, den Heer PRINS VAN ORANJE, binnen de stad *Brussel* zijn gestolen, zoodanig als dezelve in de daarvan vervaardigde en alom verspreide lijsten en teekeningen zijn beschreven en aangeduid, zal te regt brengen, of wel zoodanige aanwijzingen doen, dat die schat *in zijn geheel* ontdekt worde; — welke premie zal verdubbeld en dus tot VIJFTIGDUIZEND NEDERLANDSCHE GULDENS gebragt worden, wanneer *tevens* de dader of daders aan den Regter met genoegzame zekerheid zullen worden bekend gemaakt of aangewezen.

Zullende voorts *aanzienlijke* belooningen worden geschonken aan dengenen, die *slechts een gedeelte* of wel *enkele* der gestolene kostbaarheden zal te regt brengen, of wel deswege zoodanige aanwijzingen of opgaven doen, dat eene of meer van die kostbaarheden ten gevolge daarvan in handen geraken en aan ZIJNE KONINKLIJKE HOOGHEID terug bezorgd worden; — welke belooningen steeds evenredig zullen zijn aan de waarde der terug bezorgde kostbaarheden.

's Gravenhage den 5 November 1829. A. W. PHILIPSE.

BESTUUR DER DIRECTE BELASTINGEN, IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN.

De Administrateur der Directe Belastingen, In- en Uitgaande Regten en Accijnsen brengt hiermede, naar aanleiding van 's Konings besluit van den 24 Mei 1821, no. 75 (*Staatsblad no.* 4), ter kennis van den handel en de scheepvaart, dat de beide recherche-vaartuigen, welke, volgens Koninklijke besluiten van den 10 December 1822 (*Staatsblad no.* 50) en van den 25 Februarij 1823 (*Staatsblad no.* 3), tot de in- en uitklaringen van schepen respectivelijk zijn gestationeerd *op den Abt* en de *Engelmansplaat*, op den 10 December aanstaande, of zoo veel vroeger, als het wintersaizoen zulks mogt vorderen, hunne tegenwoordige standplaatsen zullen verlaten en verzeilen, het eerste naar *Harlingen*, en het tweede naar *Oostmahorn*, of, in geval van nood, naar *Ezumazijl*, en dat van dien tijd af aan, tot nadere bekendmaking, de in- en uitklaringen van schepen, langs of over de Wadden inkomende, zullen moeten geschieden als volgt:

1°. *Aan het vaartuig in de haven van Harlingen*, welke haven tot dat einde moet worden aangedaan door schepen, die anders gewoonlijk hunne klaringen aan het vaartuig *op den Abt* verrigten, alsmede door de schepen, welke naar of van de havens der Zuiderzee, langs de Groninger of Vriesche Wadden, mogten inkomen of uitgaan.

2°. *Aan het vaartuig onder Oostmahorn of Ezumazijl*, voor de schepen, van de zijde van *Dokkumerzijl* en verder regtstreeks naar zee of langs de Wadden uitgaande, of, omgekeerd, inkomende, mitsgaders, zoo lang hetzelve zich onder *Oostmahorn* kan ophouden, voor de inkomende schepen, bestemd naar *Groningen* of het *Reiddiep*.

's Gravenhage den 18 November 1829. *De Administrateur voornoemd*, VISSER.

De STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de Provincie *Groningen*, herinnert bij deze de belanghebbenden, dat, overeenkomstig de bepalingen van art. 12, in verband met art. 16 van de wet van den 13 Brumaire, 7de Jaar, alle rekesten, adressen en dergelijke in partikulier belang, onverschillig in welken vorm geschrevene stukken, onderworpen zijn aan het formaat-zegel; en verwittigt hen voorts, dat alle zoo even bedoelde rekesten, adressen, enz., welke, op ongezegeld papier geschreven, mogten worden ingeleverd bij den Gouverneur, of de Gedeputeerde Staten dezer Provincie, *zonder beschikking*, zullen worden ter zijde gelegd.

Groningen den 19 November 1829. *De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:* G. W. VAN IMHOFF.

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de Raad, bij deszelfs Resolutie van den 19 November 1829, no. 2, het effect van het *tweede* Artikel der Publicatie van den 27 Julij ll., waarbij het Maken, zoowel als het Gebruiken in deze Gemeente van Beslag of IJzers voor de Hoeven der Paarden, *voorzien van Takken of Stooten, voor aan de IJzers*, wordt Verboden, bij provisie *tot den eersten Mei* 1830 *heeft opgeschort*.

En opdat deze kome ter kennis van een' ieder', zal dezelve in de *Groninger Courant* geplaatst, en voorts aangeslagen worden, waar zulks gebruikelijk is.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen den 23 November 1829.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

P A T E N T E N.

A D V E R T E N T I E.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat het 3de suppletoire Kohier van het Patentregt, over het 3de Kwartaal over den jare 1829, bij besluit van den Heer Staatsraad, Gouverneur van de provincie *Groningen*, van den 19 November 1829, no. 7*a*, executoir is verklaard, en vervolgens ter invordering aan den Heer Ontvanger der Directe Belastingen is ter hand gesteld.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 30 November 1829.

Burgemeester en Wethouderen: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: R. LOHMAN.

E G Y P T E.

ALEXANDRIA *den* 23 *September.*

Den 5 dezer is het nieuwe oorlogsschip, dat te Marseille gebouwd is, op onze reede aangekomen. Alhier worden 4 nieuwe linieschepen gebouwd, waarvan een van 90, een van 80 en twee van 74 kanonnen.

Sedert de aankomst van eenen tartaar uit Konstantinopel, verzekert men, dat de beste verstandhouding tusschen de Porte en den Onderkoning heerscht.

Men gelooft algemeen, dat de reis van den heer *Drovetti* naar Parijs ten oogmerk heeft, om aan het Fransche gouvernement een plan voor te stellen, volgens hetwelk Barbarije (de geheele noordelijke kust van Afrika, Algiers, Tunis, Tripoli, Fez, enz.) onder het onmiddellijk bestuur van den Grooten Heer zal worden gebragt, door tusschenkomst van den Onderkoning van Egypte, die zich belasten zal met de Barbarijsche Staten te onderwerpen en dezelve te besturen. Deze groote maatregel, die aan het Ottomannische rijk belangrijke bezittingen zoude verzekeren, welke thans bijna onafhankelijk zijn, zoude tevens gunstig voor Europa wezen, welke geene zeerooverijen meer zoude te vreezen hebben van de kapers, die van tijd tot tijd uit deze onverbeterlijke roofnesten in zee loopen. Voor den Onderkoning zoude deze onderneming een tijdverdrijf wezen; veroveringen van dien aard zouden met zijne zucht voor oorlog en zijnen smaak voor avontuurlijke ondernemingen overeenkomen, en zouden hem gelegenheid geven, om zijn leger en zijne vloot tot een nuttig einde aan te wenden, en zulks zoude het belangrijkste gedeelte der kusten van Afrika onder het bestuur brengen van de nieuwe Egyptische dynastie.

Mehemet Ali is sedert drie dagen met eene flotille, meestal uit nieuwe schepen bestaande, van hier uitgezeild. Dezelve kruist in het gezigt van de haven. Zijne Hoogheid bevindt zich aan boord van het schip, dat te Marseille gebouwd is. Dit schip heeft den naam van *den Egyptenaar* bekomen.

De handelszaken hebben die levendigheid nog niet herkregen, welke zij vroeger hadden. De Onderkoning behoudt alsnog den alleenhandel, in weerwil van de vele beloften, die hij gegeven heeft daarvan af te zien.

Hij wil de mijnen in het gebergte van Cordofan doen graven, onder het bestuur van eenige Engelsche mijnwerkers.

T U R K IJ E.

KONSTANTINOPEL *den* 26 *October.*

De Groote Heer is de Engelschen zeer genegen: aan den Engelschen admiraal *Malcolm*, die den 7 dezer alhier aankwam, heeft hij eene rijk met diamanten omzette snuifdoos geschonken. De Sultan wenschte daarna den zoon van den Engelschen scheepskapitein, een kind van 10 jaren, bij zich te hebben; men bragt hem hetzelve in de kazerne. De Sultan had veel genoegen met dit kind, deed het door zijn' kleermaker de maat van een officiers uniform van de geregelde troepen nemen, en schonk het een zarf (eene geldbeurs) van goud met edelgesteenten bezet en met sequinen (gouden geldstukken) gevuld.

Alles keert tot den vrede en de rust terug; de bevelen van den Sultan zijn nog wel, even als in tijden van oorlog, gedagteekend van den Rikiab, of van den stijgbeugel van den Grooten Heer, doch zulks wordt alleen veroorzaakt, omdat de Sultan en de standaard van den Profeet nog buiten de hoofdstad zijn. Intusschen worden er nog geene toebereidsels gemaakt, om dat heiligdom op deszelfs oude plaats te brengen.

S P A N J 'E.

MADRID *den* 12 *November.*

Onze dagbladen zijn opgevuld met mededeelingen nopens de plegtigheden, die op het paleis hebben plaats gehad, bij gelegenheid der onderteekening van het huwelijks-contract van onzen Koning, met de prinses der Beide Siciliën, donna *Maria Christina van Bourbon*.

Men had gesproken van eene algemeene amnestie, welke bij gelegenheid van dit huwelijk zoude afgekondigd worden, doch men begint te gelooven, dat zulks op nieuw zal uitgesteld worden, omdat de Koning, op het verzoek van gratie, had gezegd: „Wacht ten minste, dat ik eerst vader worde."

— Er zijn 8000 geweren uit Holland ontboden door den inspecteur der Koninklijke vrijwilligers, ten einde de wapening van die troepen te voltooijen. Dit korps is eene soort van magt in den staat; aan hetzelve zijn inkomsten toegekend van regten, die op voorwerpen van consumtie worden geheven, en welke belastingen bijzonderlijk worden gehouden en geadministreerd door den inspecteur-generaal.

— Men vreest voor het leven van den kapitein-generaal *Eguia*. Zijne regterhand en drie vingers van de linkerhand zijn afgezet. Behalve dat, heeft die helsche brief hem wonden in de dij en in den buik veroorzaakt, waaruit men zilverdraad, glas en stukken papier heeft gehaald. De brief was een duim dik en zal 7 à 8 oncen gewogen hebben; de generaal meende, dat het een pak met depêches was. De ontploffing bij het openen van het lak was verschrikkelijk; men wist niet wat er gebeurd was; de generaal gaf order, de troepen onder de wapenen te laten komen en de posten te verdubbelen; de ambtenaren en de burgers doorliepen de straten, en de ontsteltenis was algemeen, toen eindelijk de Chirurgijns kwamen en de oorzaak te kennen gaven.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT *den* 24 *November.*

Met bijzondere brieven van Konstantinopel, tot den 30 October, langs een' buitengewonen weg ontvangen, heeft men de volgende berigten:

Den 29sten ontving men te Konstantinopel de tijding, dat de uitwisseling der wederzijdsche ratificatiën twee dagen te voren te Adrianopel had plaats gehad. Ook zijn alle bepalingen ten uitvoer gebragt, welke de ontruiming van Adrianopel door de Russische troepen moesten vooraf gaan; zoodat binnen weinige dagen die stad door de Russen zal verlaten worden, zullende zij er slechts een regement infanterie laten tot bescherming van hunne zieken en gekwetsten, die nog in de hospitalen moeten blijven en een getal van vijfduizend bedragen. Na het vertrek der Russen zal *Mustapha*, pacha van Scutari, Adrianopel en Kirkilissa bezetten, en alsdan zal, gelooft men, de Sultan, die zich nog altijd te Ramis-Tschiflik ophoudt, naar Konstantinopel wederkeeren, werwaarts het grootste gedeelte zijner troepen reeds verlegd is. Men zegt, dat de Porte met angst het vertrek der Russen te gemoet ziet, en zich meer en meer moet overtuigen, dat hare magt aan het zinken is, en haar kracht ontbreekt, om den Sultan de noodige gehoorzaamheid bij het volk te verzekeren. Zelfs wordt verhaald, dat de Groote Heer, door middel van den Pruissischen gezant, den maarschalk *Diebitsch* zou gevraagd hebben, om vóór zijnen afmarsch eene proclamatie uit te vaardigen, ten einde de Muzelmannen tot gehoorzaamheid aan hunne regering en tot eerbied voor hunne wetten aan te manen. Hierop zou de graaf *Diebitsch* hebben geantwoord, dat dit eerder geschikt zou zijn, om de achting der natie voor den Sultan te verminderen, en zeker strijden zou met de waardigheid van den Grooten Heer. Men houdt het voor uitgemaakt, dat de Turken door den Russischen inval het nut en de voordeelen van eene ongehinderd voortgaande beschaving hebben ingezien, alsmede het geluk eener regering, die op de beginselen van regt en billijkheid steunt, en zich derhalve niet gewillig weder zullen schikken naar het willekeurig bestuur van den Sultan en zijne landvoogden. Hieruit vreest men dus, dat, na het vertrek der Russen, een geduchte tegenstand zal geboren worden, waardoor welligt het leven van den Sultan in gevaar zou kunnen komen en het Turksche rijk met een' geheelen ondergang bedreigd worden.

Halil-pacha zou niet naar Petersburg gaan, omdat de komst van den graaf *Alexis Orloff* te Konstantinopel, ten einde aldaar bepaaldelijk te handelen over alles, wat Rusland aan de Porte kan inwilligen, zijn gezantschap naar Petersburg onnoodig maakt.

Men verzekert, dat aan de Porte van verscheidene kanten geldleeningen aangeboden zijn, doch dat zij tot nog toe geene heeft willen aannemen.

De voormalige reis-effendi *Samid*-bey is intendant van het leger te Schumla geworden en men vermeent, dat hij geheime orders heeft ten opzigte van den Grootvizier, die men gelooft in ongenade gevallen te zijn, dewijl men opgemerkt heeft, dat de Sultan zich dezer dagen niet gunstig over hem heeft uitgelaten.

In de omstreken van Smirna hebben oproerigheden plaats gehad en heeft het volk zich verzet tegen het heffen der drukkende belastingen; evenwel is er de goede orde, dank zij de gestrenge maatregelen der Porte, hersteld. In Albanië en Macedonië zijn ook onlusten uitgeborsten en verscheidene tartaren zijn naar Salonichi en Epirus gezonden, om aan de pacha's aldaar nieuwe bevelen te brengen.

F R A N K R IJ K.

PARIJS *den* 22 *November.*

Men hoort sedert eenige dagen niet meer van eene ontbinding van de Kamer der Afgevaardigden spreken, en er zijn er, die gelooven, dat het ministerie de kans van nieuwe verkiezingen niet durft wagen. Dit is zeker, dat de liberalen voor dezen maatregel, waarmede men gedreigd heeft, niet bevreesd zijn, maar veeleer naar denzelven verlangen, daar zij zich verzekerd houden, dat eene belangrijke aanwinst van leden hunner partij daarvan het gevolg zou zijn. Men treft wel lieden aan, die beweren, dat, in geval de nieuwe verkiezingen niet aan de wenschen van het ministerie mogten beantwoorden, hetzelve den Koning zou aanraden, om het charter af te schaffen, en de magt, welke zijne voorvaderen hadden, te hernemen; maar het algemeen houdt dit voor een te erg waagstuk en gelooft niet, dat het immer tot zoodanigen maatregel zal komen, waarmede de eer des Konings, die het charter bezworen heeft, zou gemoeid zijn, en waaruit de vreesselijkste onlusten zouden kunnen voortvloeijen.

— Heden morgen is, tot groot verlies der navorschende geleerdheid, het nog veel zonderlinger menschelijke natuurverschijnsel, dan de na den winter mede alhier verwacht wordende Siamsche tweeling-broeders, overleden, hetwelk voor eenigen tijd door de ouders uit Italië herwaarts werd overgebragt.

Het bestond in een meisje, van hetwelk het benedenste gedeelte van de heupen af slechts één vrouwelijk wezen daarstelde, terwijl het bovenste gedeelte twee volledig gevormde meisjes, en dus twee onderscheidene ligchamen met hunne hoofden, armen en andere deelen volledig opleverde. Het ééne meisje, *Ritta* genaamd, was iets zwakker, dan het andere, maar kwam dagelijks het andere, *Christina* geheeten, in krachten nabij. Beide waren eene groote achttien maanden oud. *Ritta* was sedert verscheidene dagen ziek, zonder dat de gezondheid van

Christina er door scheen te lijden. Zij behield hare vrolijkheid tot op het oogenblik van den dood harer zuster, maar naauwelijks hield deze op te bestaan, of *Christina* bezweek op hetzelfde oogenblik.

— Te Pont-a-Mousson, in het departement van de Meurthe, heeft men weder een verschrikkelijk voorbeeld gehad van het levend begraven eens schijndooden. Een gepensioneerd officier, op de gezegde plaats woonachtig, was in eenen staat van slaapziekte of beweginglooshied vervallen, welke reeds meer dan een ermaal geduurd had. Of de formaliteiten, bij de wet voorgeschreven, om zich zoo veel mogelijk van den dood te verzekeren, in acht genomen zijn, blijkt niet, maar zoo veel is gewis, dat men den voorgeschreven' tijd, 48 uren, niet heeft afgewacht. Vermoedelijk door de doodsbleekheid en de stijfte der leden van het schijn-lijk bedrogen, heeft men na 36 uren de begraving doen plaats hebben. De lijkgebeden waren gedaan, de kist was naar het kerkhof gedragen, de begravenis-gasten waren vertrokken en het graf was ten halve gevuld, toen de doodgravers plotseling uit den grafkuil een dof gekerm hoorden opgaan. In plaats van oogenblikkelijk de kist weder op te graven, liep men, uit een' verkeerden en bijna misdadigen schroom, eenen kommissaris van policie en eenen dokter halen; daarna eerst werd het graf geledigd, en drie kwartier-uurs verliepen, eer de kist geopend werd. Het lijk werd met de hand onder het hoofd gewrongen en met bebloeden mond gevonden. Vruchteloos beproefde de geneesheer eene lating, vruchteloos brandde hij het aan den vinger; er bleef geen' twijfel, of de in zijne kist weder tot bewustheid gekomen ongelukkige was, na de ijsselijkste doodsangst, thans werkelijk overleden.

— Men meent bij Calais in de hoofden eenen Walvisch gezien te hebben, die, als men de berigten gelooven mag, nog veel grooter zijn moet, dan diegene, welken men onlangs in Nederland en Frankrijk heeft zien ten toon stellen.

— Volgens berigten uit Lissabon, van den 7 November, had de ziekte van de infante donna *Maria* zulk een ernstig aanzien verkregen, dat don *Miguel* gemeend had, zich van het vermaak der jagt te moeten onthouden. — Daags te voren was aldaar de eerste aide-de-camp van den gouverneur van het eiland Madera aangekomen, met depêches, houdende het berigt, dat zich in dat eiland eene aanzienlijke partij ter gunste der constitutie had gevormd, en dat reeds eene guerilla van 300 man, welke nog elken dag toenam, veel ongerustheid veroorzaakte. Partikuliere brieven, met dezelfde gelegenheid ontvangen, zeggen bovendien, dat men op het oogenblik van derzelver vertrek eenen opstand in de hoofdstad van het eiland verwachtte.

— Uit Modon wordt, volgens de bijzondere correspondentie van het *Journal des Débats*, geschreven, dat de Engelschen onophoudelijk voor Navarino kruisen, sedert men in den *Moniteur* de aankondiging van het te rug roepen onzer troepen uit Morea gelezen heeft. De algemeene gedachte, zoo van ons garnizoen als van de Grieksche inwoners, is, dat er oogenblikkelijk na het vertrek der onzen een korps Engelschen, hetwelk op de Ionische eilanden daartoe gereed gehouden wordt, in derzelver plaats aan wal zal stappen, om al die punten te bezetten, welke zoo wel door ons versterkt zijn geworden. De President geene genoegzame troepen hebbende, om tevens Athene en Navarino te bezetten, zoo zullen de Engelschen zich zonder slag of stoot van laatstgemelde haven meester maken. Wij zullen Morea derhalve in eenen zoo goeden staat van verdediging gebragt hebben, om Engeland een Ionisch eiland te meer te bezorgen. De Grieken zijn wanhopig van zich aldus geleverd te zien.

N E D E R L A N D E N.

BRUSSEL *den 24 November.*

Zondag avond l. l. is de diligence van Brussel op Leuven onder weg door twee personen aangevallen. Een hunner was reeds tegen het rijtuig opgeklommen; de conducteur zag hem, sprong van zijne plaats en gaf hem verscheidene slagen met eenen stok. De dief viel en de conducteur greep hem aan; maar de andere kwam zijnen makker te hulp, en al worstelende sleepten zij den conducteur in de sloot langs den weg. De diligence reed intusschen al voort en de conducteur liet derhalve los, terwijl hij de casquet van een' hunner medenam. Bij zijne komst te Leuven heeft hij terstond aangift gedaan, en de marechaussee is dadelijk uitgereden, om de roovers op te sporen.

— Men vindt in eenige dagbladen aangeteekend, dat zich tegenwoordig in het gesticht der jezuïten te Freyburg, in Zwitserland, 41 kweekelingen uit de Nederladden bevinden, en van de overige natiën van Europa, Italië en Spanje uitgezonderd, slechts 63.

's GRAVENHAGE.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van Donderdag, den 26 November.

De vergadering wordt te half een geopend. De notulen van het verhandelde in de vorige zitting worden gelezen en goedgekeurd.

De heeren *van Toulon* en *Dellafaille d'Huysse* verschoonen zich bij de Kamer, dat zij aan deze bijeenkomst geen deel kunnen nemen, uit hoofde van ongesteldheid.

Is ontvangen een aantal verzoekschriften, te weten: 1°. van den heer *J. L. Bove* en andere bierbrouwers te Gent, bezwaren inleverende tegen het voorgedragen ontwerp, nopens de bieren; 2°. van bierbrouwers te Yperen, hetzelfde onderwerp betreffende; 3°. van *Claessens Minet* en andere suikerrafinadeurs te Antwerpen, zich beklagende over het voorgestelde ontwerp op de suiker; 4°. van een' azijnfabrijkeur te Doetichem, tegen de belasting op dat artikel; 5°. van *Soete* en 5 andere bierbrouwers te Cortryk, zich beklagende, dat art. 157 der grondwet, houdende de bevoegdheid van de stedelijke besturen tot het heffen van belastingen, te hunnen aanzien geschonden is; 6°. van *Vilar* en andere zoutzieders te Brugge, tegen het voorgestelde ontwerp op dat artikel; 7°. van den heer *Wouters*, azijnmaker te Groningen, bedenkingen inleverende tegen het ontwerp op dat artikel, hetwelk, naar hij meent, de nadeeligste gevolgen voor de *kleine* azijnmakerijen zou na zich slepen; 8°. van *Buwier* van Luik, het zelfde onderwerp betreffende; 9°. van *Vermières* en 10 andere branders te Luik, tegen de voorgestelde verhooging van den accijns op het buitenlandsch gedisteleerd; 10°. van *Forest* en andere bierbrouwers te St. Nicolaas, tegen de voorgedragene wet op de bieren; 11°. van 9 branders te Leeuwarden, tegen de verhooging op het binnenlandsch gedisteleerd; 12°. van *van der Schrie* en 20 andere bierbrouwers, die bezwaren inbrengen tegen het ontwerp van wet op de bieren; 13°. van den heer *J. M. de Garde*, nadere bijzonderheden aanvoerende, ter staving van zijn vroeger ingediend rekest; 14°. van het gemeentebestuur van Gennep, eene gedeeltelijke vrijstelling van den accijns verzoekende; 15°. van den pastoor en het gemeentebestuur van de gemeente Lembergen (provincie Antwerpen), nieuwe grieven tegen het bestuur aanvoerende; 16°. van een' pastoor en andere ingezetenen eener gemeente in de provincie Antwerpen; 17°. van een aantal inwoners te Aerschot, betrekkelijk de zoogenaamde grieven; 18°. van den heer *Nieman*, te Amsterdam, verzoekende, dat het overlijden der Nederlandsche militairen in den veldtogt van Rusland van regeringswege mogt worden geconstateerd; 19°. van een rekest betrekkelijk de afschaffing van sommige lijfstraffelijke straffen; 20°. van den heer *Hennequin*, te Maastricht, die verzoekt, dat de leden van de Staten-Generaal niet met eigen goeddunken zich van de zittingen mogen onthouden; 21°. een ongeteekend verzoekschrift, met welks inhoud de Voorzitter het noodeloos acht de Kamer bekend te maken; 22°. van *J. Boel*, te Dendermonde, die zegt, *verleid te zijn, om eene petitie te teekenen, wegens ongegronde grieven;* 23°. eene ongeteekende petitie, waarbij de vrijheid in de uitoefening van alle geleerde kostwinningen verzocht wordt, en 24°. van zekeren *C. Fucion*, die zich beklaagt over de magt, welke de burgerlijke over de geestelijke magt uitoefent, en die het houden van de registers van den burgerlijken stand aan de geestelijkheid wil hebben toevertrouwd.

Is ontvangen eene Koninklijke boodschap, ten geleide van het ontwerp van wet over het onderwijs, in de aanspraak van den troon toegezegd. In deze boodschap wordt gezegd, dat de zamenstelling van de wet op het onderwijs aan vele moeijelijkheid is onderhevig geweest. Het was van den eenen kant noodzakelijk, alle misbruiken te weren, en de verschillende meeningen te onderzoeken, terwijl aan de andere zijde de regering niet uit het oog moest verliezen de zorg, haar bij de grondwet over het onderwijs opgedragen.

Deze stukken zullen worden gedrukt, rondgedeeld en verzonden aan de afdeelingen van November.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet, houdende verdeeling van de hoofdsom der grondbelasting tusschen de onderscheidene provinciën voor het jaar 1830.

Daarover hebben het woord gevoerd.

Voor de wet, de heeren:	*Tegen* de wet, de heeren:
De Moor.	*Goelens.*
Repelaer van Molenaarsgraaf.	*Angillis.*
	Van Sytzama.
	De Stassart en *Surmont.*
	G. G. Clifford.

De heeren *van Alphen* en *Fabry-Longrée* zullen nadere inlichtingen afwachten. De zitting wordt opgeheven te 3 uren, om morgen te worden vervolgd.

Zitting van Vrijdag den 27 November.

Heden zijn de beraadslagingen over den omslag van de hoofdsom der grondbelasting voortgezet.

Tegen de voordragt hebben gesproken de heeren *de Brouckère*, op grond, dat de verhooging der grondbelasting strijdt met de wet van den 12 Julij 1821; — *Barthelémy*, welke een fonds van reserve ter ontlasting der te hoog aangeslagene provinciën verlangde; — *Luzac*, welke verwachtte, dat de regering, thans goed ingelicht zijnde, eenen beteren omslag, dan in het vorige jaar, zoude hebben voorgesteld; — *de Secus*, *le Hon*, *Fockema* en *de Celles.*

Voor dezelve heeft gesproken de heer *Beelaarts van Blokland*, in het vertrouwen, dat de regering aan hare belofte zal voldoen, van in 1831 gebruik te zullen maken van de voltooide werkzaamheden van het kadaster, en hierdoor eene meer evenredige verdeeling voorstellen; hij gaat overigens na, wat er ter dezer zake sedert 1813 is voorgevallen en geeft zijne meening te kennen, dat de latere wetgeving op dit stuk eene vermeerdering van de hoofdsom der grondbelasting, door middel van verkoop der domaniale bosschen, enz toelaat.

De heer *Boelens* heeft op eene meer evenredige verdeeling aangedrongen; hij zoude echter de wet aannemen, indien de minister de verzekering gaf, dat de aangevoerde bezwaren in het volgende jaar zullen uit den weg geruimd worden.

De heer *le Hon* is de wetgeving op dit stuk nagegaan; hij zoude de inlichtingen van den minister afwachten, doch meende, dat hij zijne stem aan de voordragt zoude moeten weigeren.

De heer *Donker Curtius* heeft tegen de aanmerking, welke de heer *Clifford* in de zitting van gisteren gemaakt had, gesproken; hij meende, dat men zeer wel over de wet kon stemmen, zonder het tienjarig budjet af te wachten.

Nadat de heeren *Fabry Longrée*, *van Alphen*, *Clifford* en *de Moor* nogmaals hun gevoelen ontwikkeld hadden, heeft de minister van financiën het ontwerp verdedigd, en hierbij in 't bijzonder aangetoond, wat er in de onderhavige aangelegenheid uit de Fransche wetgeving ontleend is, en welke wijzigingen de Nederlandsche wetgeving gemaakt heeft. Verder heeft Z. E. op de aanmerkingen, die tegen de voordragt gemaakt waren, geantwoord, en de verklaringen gegeven, die vele leden verlangd hadden. Bij dit laatste punt heeft Z. E. verzekerd, dat de regering den wensch koestert, dat de ongelijkheid eindige, en dat zij daartoe alle mogelijke middelen in het werk zal stellen; — dat, wel verre, dat er in het volgende jaar eene verhooging zoude worden voorgedragen, men, ten gevolge van de werkzaamheden van het kadaster, verminderingen zoude kunnen invoeren.

Vervolgens is de voordragt in omvraag gebragt, en met 51 tegen 43 stemmen verworpen; weshalve Z. M. eerbiedig zal verzocht worden, het ontwerp in nadere overweging te nemen.

De heer *de Secus* heeft een voorstel van wet gedaan en ontwikkeld, hetwelk de strekking heeft, om de personen, die, uit kracht eener sedert afgeschafte of verzachte wetsbepaling, veroordeeld zijn geworden, genot te doen hebben van deze voor hen gunstige verandering.

Eindelijk is men overgegaan tot de loting voor de afdeelingen van November. — De vergadering is gescheiden tot morgen.

Van den 28sten. Het ontwerp van Wet op het openbaar onderwijs, hetwelk in de zitting van den 26sten door Z. M. aan de Tweede Kamer is ingezonden, is vervat in 16 artikelen. Op den voorgrond wordt gezet, dat het onderwijs *huisselijk* of *openbaar* is; het eerste gegeven wordende, onder toezigt van ouders of voogden, aan leden van één en hetzelfde huisgezin, is aan geenerlei voorwaarden gebonden. Het *openbaar* onderwijs, hetwelk gegeven wordt in instellingen, die door de zorg van het bestuur zijn opgerigt, of door hetzelve onderhouden worden, wordt door de regering geregeld.

Verder wordt gezegd, dat het elken Nederlander geoorloofd is, het lager, middelbaar of hooger onderwijs te geven, hetzij aan leden van onderscheidene huisgezinnen, indien hij van het geven van onderwijs zijn beroep maakt, hetzij in instellingen, welke door bijzondere personen opgerigt zijn en buiten bezwaar eener openbare kas onderhouden worden; mits dat hij hiervan schriftelijk aan het gemeente-bestuur kennis geeft en overlegt: 1° het programma van hetgene, waarin hij zich voorstelt onderwijs te geven of te doen geven; 2° een bewijs van bekwaamheid; 3° een bewijs, af te geven door het gemeente-bestuur, dat hij geene klagten omtrent zijn gedrag heeft gegeven.

Indien het gemeente-bestuur redenen meent te hebben, om het gevraagde bewijs te weigeren, zal de belanghebbende zich tot de Gedeputeerde Staten en vervolgens tot den Koning wenden.

Het gemeente-bestuur zal zich tegen de oprigting eener school kunnen verklaren, op grond, dat reeds eene of meerdere scholen in de gemeente bestaan.

In iedere provincie zal eene kommissie zijn van examen, zamengesteld uit den gouverneur en twee leden van de Gedeputeerde Staten, jaarlijks door de Provinciale Staten te kiezen; zij zal zich, naar gelang van den aard van het examen, deskundigen kunnen toevoegen. Zij zal bevoegd zijn, om de bovenvermelde bewijzen van bekwaamheid, voor het lager en middelbaar onderwijs, te geven.

Alvorens zijn beroep te aanvaarden, zal een onderwijzer eenen eed afleggen van getrouwheid aan den Koning en gehoorzaamheid aan de grondwet en aan de wetten op het openbaar onderwijs; — van niets te zullen onderwijzen, hetwelk met de grondwet, de wetten van het Rijk, de openbare orde en rust, en de goede zeden strijdt.

Alle instellingen van *openbaar* onderwijs zullen aan het toezigt van de openbare autoriteiten onderworpen, en diensvolgens voor de bevoegde openbare personen toegankelijk zijn. — Geene vreemdelingen zullen scholen mogen oprigten, of aan de huizen mogen gaan, om onderwijs te geven, zonder speciale toestemming van de regering. — Ieder, die de noodige kundigheden zal hebben opgedaan, zonder onderscheid, waar of hoe hij die verkregen heeft, zal toegelaten worden tot het afleggen der examens en het verkrijgen der getuigschriften of graden.

Zij, die, zonder door de tegenwoordige wet daartoe bevoegd te zijn, onderwijs geven, of het boven vermelde programma overschrijden, of zich aan het toezigt van regeringswege onttrekken, of beginselen leeren, die strijden tegen den afgelegden eed, zullen met boete, sluiting der school en opschorting in hun beroep, naar gelang van het misdrijf, gestraft worden; alles onverminderd de straffen, bij het strafwetboek bepaald. — De bestraffing der misdrijven, boven vermeld, behoort aan de gewone regtbanken.

— In de onzekerheid, waarin men is, of wel vóór N. Jaar het budjet bij de Staten-Generaal zal kunnen aangenomen zijn, zoo spreekt men van een bij het Gouvernement in overleg zijnde ontwerp van wet, om dat des noods aan de Tweede Kamer aan te bieden, en hetwelk strekken zoude, om het Gouvernement te autoriseren tot het provisioneel, gedurende de eerste zes maanden van 1830, blijven heffen der belastingen op den tegenwoordigen voet.

— De heer *Claessens Moris*, lid van de Tweede Kamer voor Zuid-Braband, is den 24 dezer, in den ouderdom van 63 jaren, alhier overleden. Men zegt, dat de drift, om de zittingen niet te verzuimen, hem, met een ziekelijk ligchaam, de reis herwaarts heeft doen aannemen.

— De *Courrier des Pays-Bas*, van den 24 en 25 dezer, zegt bij herhaling, dat te Verviers, te Luik, te Mons en in andere plaatsen van de *Waalsche* provinciën, van wege het gouvernement, invullingsbiljetten voor de volkstelling in de *Hollandsche* taal zijn rondgezonden, zoodat de inwoners dier provinciën daardoor verpligt worden, op vragen te antwoorden, welke zij niet verstaan. Het genoemde dagblad laat zich bij die gelegenheid, naar gewoonte, zeer scherp uit, vergelijkt de tijden, welke wij beleven, met die van *Caligula*, en merkt onder anderen aan, dat het ministerie, om dit te doen, alle schaamte heeft moeten afleggen, en daarbij heeft willen toonen, tot welke buitensporigheden het zich laat vervoeren.

Wij verklaren op goede gronden het gezegde van den *Courrier* eene leugen te zijn. De gouverneurs in de Waalsche provinciën zenden *Fransche* invullingsbiljetten rond, terwijl die van Zuidbraband *Fransche* of *Hollandsche* rondzenden, naar mate der taal, welke de ingezetenen spreken.

Dit mag weder tot een bewijs strekken, hoe weinig men zich op de berigten van den *Courrier* kan verlaten, en hoe ongegrond zijne aanmerkingen zijn.

Voor het overige meenen wij hier te moeten bijvoegen, dat hetgene de *Courrier* met zoo veel ophef zegt omtrent de vraag, welke aangaande de godsdienstige gezindheden, in de vijfde kolom dier invullingsbiljetten, gedaan wordt, alsof het gouvernement daarmede eene soort van inquisitie trachtte in te voeren, louter gezocht is, en kennelijk geene andere strekking heeft, dan om onrust te stoken. Elk onpartijdige ziet in deze vraag niets anders, dan eene vraag naar de kerkelijke gezindheid of gemeente, waartoe de ingezetenen behooren, en geenszins eene vraag naar hunne godsdienstige denkwijs, welke het gouvernement vrij onverschillig moet zijn.

— Reeds vroeger, in een uittreksel van het verslag van den landbouw over het jaar 1827, heeft men gelegenheid gehad, om het publiek opmerkzaam te maken op den aanzienlijken handel in paarden, welken Nederland met het naburige Frankrijk drijft. Zulks blijkt thans nog duidelijker, uit een' officiëlen staat, door een der Fransche dagbladen medegedeeld, betrekkelijk den invoer van verschillende soorten van paarden, van het jaar 1828 tot de 9 eerste maanden van 1829 ingesloten, uit onderscheidene landen in Frankrijk. In dat tijdbestek zijn, namelijk, ingevoerd 6160 paarden uit Engeland; uit de Nederlanden 106,421; Pruissen 14,362; Duitschland 20,333; Zwitserland 26,947; Sardinië 1709; Spanje 803, en uit andere landen 970; totaal 177,705. De grootste invoer (drie vijfde gedeelte) geschiedt dus uit dit rijk; het inkomend regt is 16 fr. 50 c. per stuk veulen en 55 fr. per volwassen paard.

Haarlem *den 25 November*.

Heden is hier ter stede de straf des doods voltrokken aan *Jan Zuidervaart* en *Hendrik Dirk Borgholtz*, en de straf naast die des doods aan *Cornelis de Vries* en *Anthony Nieuwentijd*, welke personen zich, nu ruim anderhalf jaar geleden, hebben schuldig gemaakt aan den diefstal, die ten huize van den heer *Möhringer*, nabij Bloemendaal, niet verre van deze stad, is gepleegd, en die verzeld is geweest door al de omstandigheden, welke, naar luid der wet, de toepassing der doodstraf vorderen.

Een snaphaan, van welken zij zich meester gemaakt en bij het plegen van den diefstal bediend hadden, en welke al spoedig, bij laag water op het zeestrand, niet verre van het dorp Zandvoord, werd gevonden, schijnt de overheden het eerste zekere kenteeken te hebben opgeleverd van den weg, welken de misdadigers hadden ingeslagen; en kort daarop is het aan de zorg en den ijver der ambtenaren gelukt, dezelven in handen der justitie te leveren.

Bij een naauwkeurig onderzoek is gebleken, dat de genoemde personen niet alleen aan deze misdaad, maar ook nog aan andere gelijksoortige misdrijven, welke, uit hoofde van het daarbij gepleegd geweld, een' niet geringen schrik onder de bewoners in den omtrek hadden te weeg gebragt, schuldig waren. Voor het hof van assises te regt gesteld, is de doodstraf over hen allen uitgesproken. Zich aan den Koning om gratie hebbende gewend, is aan de beide laatstgenoemden het behoud van het leven gegund, met bepaling echter, dat zijlieden, gedurende de eerstvolgende tien jaren, van de tuchthuisstraf van 20 jaren, waartoe zij zijn verwezen, geene vermindering zullen mogen vragen.

Jan Zuidervaart beleed de Hervormde, *Borgholtz* de R. Katholijke godsdienst; de eerste heeft den ouderdom van 37, de tweede dien van 25 jaren bereikt. — Beide waren gevaarlijke booswichten; — de laatste had een' zeer gelukkigen aanleg en meer dan gewone begaafdheden, doch schijnt al spoedig door slecht gezelschap op den dwaalweg te zijn geraakt. — Beide hebben de vertroostingen van de godsdienst genoten, en de bedienaars derzelve, welke hen in Amsterdam hadden bijgestaan, hebben hen herwaarts verzeld, ten einde hen in het uiterste niet te verlaten.

Van den 27sten. Naar men verneemt, zijn de Staten van Holland tegen den 4 December hier ter stede bijeen geroepen, om de leden te benoemen, die, van wege deze provincie, in de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontbreken.

Dordrecht *den 27 November*.

Wegens de menigvuldig gevallene sneeuw, is de Fransche post te Brussel gisteren verscheidene uren later, dan naar gewoonte, aangekomen, en waren te Antwerpen zelfs bij het vertrek van den post gisteren de Parijsche brieven nog niet uitgedeeld.

— De berigten uit Londen zijn 3 dagen ten achteren; de laatst ontvangene, van den 21 dezer, behelzen geen nieuws van eenig belang; de 3 prCts. gecons. waren, zoo contant als op de rescontre van den 26 dezer, 92⅛.

Amsterdam *den 25 November*.

Gisteren avond ontstond er brand, ten huize van den Lakenwinkelier en Kleermaker *P. Hallé*, in de Kalverstraat, hoek Osjessluis; door spoedig toegebragte hulp, zelfs zonder het in werking brengen van vier aangerukte Spuiten, is het gevaar voorgekomen en zonder noodlottige gevolgen gebleven. De houten pijp op den Schoorsteen der Werkplaats, onder het dak, was in brand geraakt. — Den daaraanvolgenden nacht, te 12 uren, ontstond er op nieuw brand in de Dirk van Hasselsteeg, welke op zich zelven mede van weinig beteekenis was, en ook zonder behulp van Brandspuiten is gebluscht geworden, doch waarbij de Dochter van een' der bewoners van de Kamer, met name *Henriette Wilhelmina Albers*, zoo deerlijk is gebrand, dat zij naar het St. Pieters Gasthuis is moeten gebragt worden, alwaar zij dezen ochtend te 7½ uur is overleden; eene stoof met vuur was onder haar in brand geraakt.

— Onder meer andere ongelukken, door den zwaren storm van gisteren veroorzaakt, verdient het navolgende bijzonder te worden opgemerkt: Een zeilvaartuig, gevoerd door en toebehoorende aan *Willem Stam*, wonende aan den Langendijk, in Noord-Holland, geladen met Kool en andere Veldvruchten, aan boord waarvan zich, behalve de gemelde schipper, nog bevonden deszelfs knecht *Lourens Kager*, alsmede de eigenaar *Pieter Sloves*, kwam op deszelfs reis herwaarts op lager wal te vervallen en in staat van schipbreuk te geraken. De door den storm voortgedrevene holle baren schenen geene toenadering van eenige hulp te gedoogen, en de drie zich aan boord bevindende menschen zagen niets, dan eenen onvermijdelijken dood te gemoet; totdat eindelijk *Gerrit van Bremen*, Taanstraat no. 63, *Anthony van Nie*, Zandhoek no. 12, *Jacob de Vogel*, Taanstraat no. 25 en *Lourens Koster*, in de Bokkinghang, aan het Blaauwe Hoofd, het stoutmoedig besluit namen, om zich in eene boot te begeven, en de woede der golven te trotseren, totdat zij met even veel overleg als moed, met eigen lijfsgevaar, de schipbreukelingen bereikten, die zij behouden aan wal bragten. Het vaartuig is sedert geheel verbrijzeld, en de lading meestal weggespoeld en bedorven.

Van den 26sten. Aanstaanden Maandag, te twaalf uren des middags, zal, in plaats van wijlen Professor van Cappelle, de tot *Hoogleeraar in de Nederlandsche Taal en Letterkunde en Vaderlandsche Geschiedenis* alhier benoemde Hooggeleerde Heer Nicolaas Godfried van Kampen dit zijn Hoogleeraar-ambt aanvaarden, door het uitspreken van eene Redevoering in de groote Gehoorzaal der Doorluchte School.

— Eene der akeligste schipbreuken, welke men op Martinique heeft bijgewoond, tijdens de noodlottige orkanen, die dat eiland onlangs hebben geteisterd, was die van het schip *James Watt*. Op dat tijdstip lag ter reede van St. Pierre eene menigte vaartuigen, die op convooi wachtende waren. De *Watt* onderscheidde zich van alle anderen door zijne hooge masten en zijnen ontzaggelijken omvang. Hij had een' inhoud van dertienhonderd tonnen en reeds bevonden zich tweeduizend vaten suiker aan boord. De storm borst los met zulk een geweld en zoo onvoorziens, dat alle schepen, die in eene kleine ruimte besloten lagen, den tijd niet hadden, om zich te verwijderen, en aldus eenigermate voor ondergang bewaard te blijven. In weinige oogenblikken waren verscheidene schepen tegen [illegible] onder geworpen, verbrijzeld en onder de golven begraven. De voor zware ankers en sterke kabels op de reede liggende *Watt* weerstond eenen geruimen tijd het geweld der winden en de woede der baren, die het schip somwijlen geheel bedolven, en, gevolgelijk met een schrikkelijk gedruisch hunne woede koelden tegen het bereids met meer dan vijftig verbrijzelde schepen overdekte strand.

De orkaan nogtans maakte alle door den kapitein en het scheepsvolk aangewende pogingen, om de dreigende schipbreuk te verhoeden, vruchteloos. Een der kabeltouwen brak; om het schip te verligten, kapte men de masten. Het tweede kabeltouw had weldra hetzelfde lot als het eerste; van dat oogenblik af had men niets, dan een' gewissen dood voor oogen. De overige kabeltouwen de geweldige werking van het schip nu alleen niet konden weerstaan, gaven ook deze mede. Op dit oogenblik zag men eene allervreesselijkste baar komen aanrollen, die, het schip treffende, hetzelve eensklaps ophief, medevoerde en met zulk een vervaarlijk gekraak tegen het strand wierp, dat het ten eenemale tot geheel vernield en onder zand en schuim verdween, dat men deszelfs overblijfselen van die der vroeger gestrande schepen niet konde onderscheiden. Van het scheepsvolk, dat zich weinige minuten vóór de schipbreuk had zamengeschoold op de hut, in de hoop van met dit reeds van het schip losgescheurde houtwerk aan land geworpen te zullen worden, werd niemand meer bemerkt; de negers, die ver van den zeekant plat op den buik waren gaan liggen, ten einde door den geweldigen wind niet weggevoerd te worden, poogden in dit schrikkelijk uur te vergeefs, om met de oogen het zwarte punt te volgen, hetwelk de boven op het schip opeen gedrongene schepelingen vertoond hadden; doch met de snelheid des bliksems en eenen slag als dien des donders was alles in een oogenblik verzwolgen, zonder van deze noodlottige gebeurtenis op Martinique eenig ander spoor na te laten, dan eene herinnering bij deszelfs bewoners, welke zeker nimmer bij hen zal uitgewischt worden.

Zwolle *den 26 November*.

De zware storm, welke gepasseerden dingsdag alhier woei, was niet minder hevig, dan toen het ongelukkig stranden van het schip de *Wassenaar*, nu bijna 3 jaren geleden, plaats had. De beurtman van Amsterdam naar deze plaats, maandag namiddag vertrokken, liet bij het inkomen der Zuiderzee de ankers vallen, om des nachts te vertoeven; den volgenden morgen verhief zich de wind zoo fel, dat hij zich genoodzaakt vond, naar Amsterdam terug te keeren, met die gevolgen, dat hij ongelukkig bij het inkomen van den boom door den zwaren storm met zijn vaartuig tegen een der aldaar liggende schepen werd geworpen en eene lekkaadje bekwam; in een oogenblik was het geheele schip onder water; de passagiers, welke zich aan boord bevonden, zijn allen gelukkig met den schipper en zijn volk gered geworden.

, De CONTRIBUERENDE LEDEN der *AKADEMIE van TEEKEN-, BOUW- en ZEEVAARTKUNDE*, te *Groningen*, worden bij deze verzocht, op *Donderdag*, den 3 December 1829, des namiddags te 4 uren, te willen compareren in de Kunstzaal van gemelde Akademie, tot het aanhooren van het jaarlijksch Verslag der Hoofd-Directeuren, het inzien der Rekening over het afgeloopene Akademie-jaar, het kiezen van twee Hoofd-Directeuren en het bijwonen der Uitdeeling van Medailjes en Prijzen aan de Leerlingen, welke dezelve bij de laatstgehoudene Beoordeelingen zijn toegewezen.

Namens Hoofd-Directeuren voorn.:
G. J. KEISER,
Secret.

, Ter gelegenheid van de heugelijke VERJARING onzes geliefden *KROONPRINS DER NEDERLANDEN*, op den 6 December, heeft de *Directie* van de Societeit *de Uitspanning*, op aanvrage van vele Leden, als ook om dit Feest met luister te vieren, eenparig besloten, een BAL te geven in het Lokaal van genoemde Societeit, hetwelk, om den invallenden *Zondag*, op *Woensdag*, den 9 December daaraanvolgende, des avonds te 8 uren, zal plaats hebben.

Namens de Directie:
H. GOUT.
J. A. VAN NAGELL.
H. A. CREMERS.

, De ondergeteekende brengt ter kennis van de LEDEN van de SOCIETEIT *DE UITSPANNING*, dat er op *Zondag*, den 6 December, GEEN MUZIJK in het Lokaal van genoemde Societeit zal worden gegeven.

Namens de Directie:
GERB. VAN CALCAR.

, Het GENOOTSCHAP, *ter Bevordering der NATUURLIJKE HISTORIE*, vergadert MORGEN NAMIDDAG, te *vier* uren precies, op de gewone plaats.
D. DE VRIES REILINGH,
Secretaris.

, De VOORLEZINGEN bij het *NATUUR- en SCHEIKUNDIG GENOOTSCHAP* worden gedurende deze maand vervuld:

Op *Morgen*, door *Dr.* J. BAART DE LA FAILLE.
— den 9 December, door *Dr.* G. A. STRATINGH.
— — 16 ———— J. U. SCHLEURHOLTS.
— — 23 ———— G. KUIJPER.
— — 30 ———— *Dr.* D. DE VRIES REILINGH.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

, Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON mijne geliefde Echtgenoote C. M. A. SIMON, geb. GEERTSEMA.

Amsterdam G. H. SIMON,
den 26 November 1829. *Med. Doctor.*

, Heden beviel van eenen ZOON HEILTJE SWART, Echtgenoote van
Groningen H. P. JAGER,
den 29 November 1829. voor A-poort.

, Heden verloste mijne geliefde Echtgenoote F. HOOITES van eene DOCHTER.

Sappemeer D. ROMKES.
den 29 November 1829.

, Getrouwd:
Groningen HARMANNUS DE HAAS.
den 25 November 1829. JOHANNA GEERTRUIDA RIENEWERF.

, Getrouwd:

J. A. VAN ESSEN
en
Delfzijl A. BLINK,
den 26 November 1829. Wedw. CROMHOUT.

, Heden overleed ons tiende en jongste Kind, NIKOLAAS, oud bijna twee jaren.

Nieuwe Pekela J. L. WOLTERS.
den 27 November 1829. A. K. REITSEMA.

, *Marum* den 28 November 1829. Heden overleed alhier, in den ouderdom van ruim 71 jaren, de Weleerwaardige zeer geleerde Heer JAN HENDRIK RHEE, *Predikant bij de Hervormde Gemeente te Marum en Noordwijk.*

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene tevens voor bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

, Heden morgen overleed alhier, na eene ziekte van eenige weken, onze waarde Zuster GETRUIT TALENS, in den ouderdom van ruim 46 jaren.

Obergum B. TALENS,
den 28 November 1829. Namens Broeder en Zusters.

, Heden morgen overleed, tot onze innige droefheid, onze waarde oudste Zoon JAN HECTOR, Wz., in den bloeijenden leeftijd van ruim 23 jaren.

Groningen A. D. SMIT.
den 28 November 1829. AALTJE AUWEN.

, Heden overleed, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mijn hartelijk geliefde oudste Zoon JOHAN KAREL WIEKENHAGEN, in den nog jeugdigen ouderdom van ruim dertig jaren. Wat wij gevoelen bij zulk een smartelijk verlies van zulk eenen braven Zoon, kan alleen geleenigd worden door het vertrouwen op een zalig wederzien.

Groningen Wedw. J. C. WIEKENHAGEN.
den 30 November 1829.

Strekkende deze tot Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

II. AFBEELDINGEN DER ARTSENIJGEWASSEN, welke in de NEDERLANDSCHE APOTHEEK als zoodanige vermeld zijn, door N. ANSLIJN, Nz., 1ste Aflevering met 5 platen, prijs *f* 1 — 80.

Deze twee bovenstaande werken zijn heden van de pers gekomen bij J. C. SEPP EN ZOON, Boekhandelaars te *Amsterdam*, en alom verzonden, zijnde een berigt deswege *Gratis* te bekomen.

⁂ SINT-NIKOLAAS-GESCHENKJES.

Bij den Boekverkooper J. VAN GROENENBERGH, in de Zwane-straat, zijn op nieuw ontvangen: eene uitmuntende sortering KINDERBOEKJES, KINDERSPELLEN en andere AARDIGHEDEN, welke op keur aan de verlangenden kunnen worden bezorgd. Alsmede NIEUWE ALMANAKKEN voor 1830, in differente soorten.

⁂ VERKOOPING VAN *BOEKEN*,

waaronder vele voorname *Grieksche* en *Latijnsche Auteuren*, *Theologische*, *Regtsgeleerde*, *Letterkundige* en *andere Werken*, welke publiek zullen Verkocht worden op *Maandag*, den 7 en 8 December, ten huize van L. VAN DER MOLEN, des namiddags te 2½ en des avonds te 6 uren. De *Catalogus* wordt uitgegeven bij W. VAN BOEKEREN. — Bij denzelven is uitgegeven en alom te bekomen: AANMOEDIGING TOT HET LEEREN DER NATUURLIJKE HISTORIE, in *aangename Verhalen* voor Kinderen. Naar het Hoogduitsch van LOUISE HÖLDER, met 6 fijn gekleurde Platen, à *f* 1 — 40.

⁂ Een ieder, welke iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan de nalatenschap van wijlen den Heer JACOBUS NIENABER, in leven *Commissionair*, woonachtig te *Groningen*, wordt verzocht, daarvan, vóór den 10 December aanstaande, opgave of betaling te doen aan den *Advokaat* Mr. H. VAN GIFFEN.

⁂ Een ieder, welke iets schuldig is aan of te vorderen heeft van den onder beneficie van Inventaris aanvaarden boedel van wijlen MICHIEL WESSEL KUIPERS, in leven *Kuiper*, gewoond hebbende in de Brugge-straat, te *Groningen*, en aldaar overleden den 22 September l. l., wordt verzocht, daarvan, inwendig 14 dagen, opgave te doen ten Kantore van Mr. E. VAN EERDE, *Notaris* te *Groningen*.

⁂ Degenen, welke iets te vorderen hebben van wijlen den Heer C. TERPSTRA, overleden te *Groningen*, worden verzocht, daarvan, met vertooning der Bewijzen, aangave te doen ten Kantore van den Notaris *Mr.* H. TRIP, te *Groningen*, uiterlijk vóór den 15 December dezes jaars.

⁂ Al de genen, die iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan wijlen T. N. WREESMAN, in leven *Hoedenmaker*, aan de Vischmarkt, tegen over de Koreubeurs, worden verzocht, daarvan, vóór den 15 December aanstaande, opgave of betaling te doen aan

A. W. WREESMAN,
Tusschen de Beide Markten, in *de Klok*.

⁂ Mr. G. J. KEISER, openbaar Notaris te *Groningen*, zal, bij de Goederen, waarvan de Veiling op den 15 dezer maand is aangekondigd, nog te Koop presenteren: Eene zeer ruime en wel betimmerde HEEREN BEHUIZING met eenen aangenamen TUIN, staande te *Groningen*, in het wijde van de Poelestraat, Noordzijde, op vrij eigen grond, geteekend lett. M no. 177, in eigendom toebehoorende aan de Erven wijlen den Heer KNIPHUISEN en Vrouw; om te aanvaarden op den 1 Mei eerstkomende.

⁂ Ten overstaan van Mr. W. J. QUINTUS, openbaar Notaris, residerende te *Groningen*, alsmede van het VREDEGEREGT van het 1ste Kanton dier Stad, zullen op *Donderdag*, den 17 December 1829, des avonds te 7 uren, ten huize van den Kastelein JAN EERHOFF, Tz., aan de Groote Markt aldaar, publiek worden Verkocht:

I. Eene hechte sterke, geheel nieuws doortimmerde BEHUIZING, zijnde van ouds eene neringrijke VLEESCHHOUWERIJ, doende des jaars tot Grondpacht *f* 2 — 75, geteekend Letter Q No. 236 V, staande Westzijde aan de Rademarkt, in eigendom toebehoorende aan W. R. NANNINGA.

II. Eene WONING, staande ten Zuiden in het wijde van de St. Jans-straat, geteekend Letter M No. 125 V. III. Eene WONING, staande ten Zuiden in den Kostersgang, geteekend Letter P No. 124 V, doende jaarlijks tot Grondpacht 73 Cents. IV. Eene KAMER, staande mede aldaar, geteekend Letter P No. 79 V, doende des jaars tot grondpacht 90 Cents en 47½ Cents. V *a.* Eene BEHUIZING, staande ten Zuiden aan het Zuiderdiep, digt bij den Harderinge-straten-boog, geteekend Letter V No. 160 V, doende jaarlijks tot Grondpacht *f* 2 — 10 Cents; *b.* Eene KAMER, staande ten Westen in den Gang, achter het vorige Perceel, onder één Dak, geteekend Letter V No. 180 V. VI. Eene WONING, staande ten Oosten in den Hanebijters Gang, doende des jaars tot Grondpacht 72 Cents, geteekend Letter W No. 69 V. VII *a.* Eene KAMER, mede ten Oosten in den Hanebijters Gang, doende des jaars tot Grondpacht 72 Cents; geteekend Letter W No. 71 V; *b.* Eene KAMER, staande ten Westen op het Zuider Kerkhof, achter No. 7, zonder Letter of Nommer. Voorts zal aldaar, ten overstaan van gemelden NOTARIS, nog worden Verkocht: VIII. Eene KAMER, staande op eigen grond, ten Noorden in de Kruis-straat, geteekend Letter G No. 55 V. IX. Eene KAMER, staande op eigen grond, ten Oosten naast de voorgaande, geteekend Letter G No. 56 V. X. Eene KAMER, staande ten Oosten naast evengemelde, op eigen grond, geteekend Letter G No. 57 V.

Om op den 1 Mei 1829 te aanvaarden.

⁂ Op *WOENSDAG*, den 9 December 1829, des morgens te 10 uren, zullen te *Eext*, Gemeente *Anloo*, publiek worden Verkocht: meer of min 300 EIKEN STAMBOOMEN, aldaar op Wortel staande, geschikt voor Scheepstimmer- en ander Werk, toebehoorende aan HENDRIK HOMAN, te *Eext* voornoemd.

Assen, den 28 November 1829.
A. HOMAN,
Notaris.

⁂ Verkooping van *Eiken* en *Beuken Boomen*.

De Heer B. H. KOSTER zal, ten overstaan van den Griffier J. VEENHOVEN, Hz., op *Woensdag* en *Donderdag*, den 9 en 10 December 1829, telkens des morgens precies te 10 uren *te beginnen*, op deszelfs Buitenplaats *de Middelhorst*, te *Haren*, publiek doen verkoopen: 600 zeer zware en ligte EIKEN en 150 meest zware BEUKEN BOOMEN, welk hout door bijzondere lengte en deugdzaamheid uitmunt en gemakkelijk naar het water kan worden vervoerd.

⁂ Op *Donderdag*, den 10 December 1829, des morgens te tien uren, zullen, in het *Lieverse Bosch*, in de Gemeente *Roden*, publiek worden verkocht: min of meer 500 EIKEN STAMBOOMEN, in het voornoemde Bosch op wortel staande, geschikt voor allerhande soort van Timmerwerk en Scheepsbouw.

Westervelde, den 26 November 1829.
J. TONCKENS,
Notaris.

⁂ Op *Vrijdag*, den 11 December 1829, des morgens te tien uren, zullen, nabij de *WEEHORST*, in de Gemeente *Peize*, publiek worden verkocht: min of meer 200 EIKEN STAMBOOMEN, aldaar op wortel staande, toebehoorende aan JANNES KRIJTHE en CONSORTEN, bijzonder geschikt voor Aannemers en Scheepstimmerlieden.

Westervelde, den 26 November 1829.
J. TONCKENS,
Notaris.

⁂ Men zal, ten overstaan van den Notaris Mr. A. HOMAN, te *Assen*, op den 10 December 1829, des avonds te 6 uren, ten huize van H. C. MEIJERING, te *Smilde*, bij inzate, en op den 24 dier maand, mede des avonds te 6 uren, ten huize van LIPKE LUXWOLDE, te *Smilde*, aan den genoeg biedenden Verkoopen, om 1mo Mei 1830 te aanvaarden: een HUIS met vijf Vertrekken, Keuken, Regenbak, twee Kelders, ruime SCHUUR, TUIN en BOSCH, benevens 9 Bunders HOOI-, WEI- en BOUWLAND, alles in een opstrek te *Smilde*, aan de Hoofdvaart van *Assen* op *Meppel* loopende, en aan den Grooten Weg van *Groningen* op *Zwolle*, toebehoorende aan den Heer M. SCHUKKING, Notaris te *Assen*. — De halve Koopschat kan tegen 4 per Cent rente des jaars eenige jaren daarover verblijven.

M. SCHUKKING.

⁂ Op *Donderdag*, den 10 December 1829, des namiddags te twee uren, ten Huize van den kastelein T. F. RABE, te *Winschoten*, zal, door Mr. J. FRESEMANN VIËTOR, openbaar Notaris te *Winschoten*, ten verzoeke van HARBERT BRUGGERS en Vrouw, in het openbaar worden geveild en, des geraden vindende, aan den meestbiedenden worden verkocht: hunne BOERENPLAATS en onderhoorige BEKLEMDE LANDERIJEN, ter grootte van tweeënveertig B[…] ders, staande en gelegen in de *Klooster-Gare*, onder *Oude-Beerta*, geteekend N[…] 4, tot huur doende *f* 260 — 00.

J. FRESEMANN VIËTOR.

⁂ Mr. R. DE SITTER, openbaar Notaris voor het Arrondissement *W[…] schoten*, gedenkt, ten verzoeke van HARBERT E. BRUGGERS en Vrouw, […] bliek te Verkoopen:

Derzelver BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteek. no. 4, benevens daarbij staande ARBEIDERS WONING, met de VASTE en ALTIJDDUREN[…] BEKLEMMING van ongeveer 42 Bunders *Kleiland*, doende tot vaste huur som van *f* 260 — 00, alles staande en gelegen in de *Klooster Gare*, onder *Oude Beerta*.

Te aanvaarden de Behuizing op den 1 Mei 1830, de Landerijen in den He[…] daaraanvolgende.

Deze Verkoop zal plaats hebben op *Vrijdag*, den 18 December 1829, des avo[…] te 5 uren, ten huize van M. A. BUISKOOL, te *Oude Beerta*, alwaar en […] Kantore van den Notaris de Conditiën in tijds ter lezing zullen liggen.

⁂ Mr. R. DE SITTER, openbaar Notaris voor het Arrondissement *Wins[…] ten*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven R. J. HAVINGA, publiek te V[…] koopen:

I. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, no. 53, met de daar on[…] BEKLEMDE LANDERIJEN, ter grootte van ongeveer 20 Bunders, tot h[…] doende *f* 125 — 00, alles staande en gelegen te *Nieuwe Beerta*, digt aan […] Kerk.

Om te aanvaarden de Landerijen in den Herfst van 1830, de Behuizing Mei bevorens.

Deze Verkoop zal plaats hebben op *Dingsdag*, den 22 December 1829, […] avonds te 5 uren, ten huize van de Weduwe G. DE CRAKER, te *Nieuwe B[…] ta*, alwaar en ten Kantore van den Notaris, de Conditiën in tijds ter le[…] zullen liggen.

⁂ Mr. U. E. STHEEMAN, Notaris te *Scheemda*, is voornemens, op […] en plaats nader te bepalen, ter instantie van BEREND HABBES BOUM[…] en CONS., publiek ter Verkoop te presenteren: eene aanzienlijke BOER[…] BEHUIZING, no. 84, te *Wagenborgen*, met de VASTE BEKLEMMING […] ongeveer 56 Bunders *Kleiland*, gelegen te *Wagenborgen*, doende tot eene jaarl[…] sche vaste huur de som van *f* 350 — 00 en ¼ Ton Boter.

U. E. STHEEMAN.

⁂ MORGEN, *WOENSDAG*, den 2 Decem[…]

ber, *VERKOOP*, in het NIEUWE BOELHUIS, van allerhande MOBIL[…] BEDDEGOED, beste MANS- en VROUWEN KLEEDEREN en veel meer […] dere GOEDEREN. Te bezien des morgens van 10 tot 12 uren.

⁂ Op *WOENSDAG*, den 9 December 1829, des voor- en namiddags, […] denkt de *Firma* BOS & COMP., ten verzoeke van de Erfgenamen van wi[…] WARNER EMMES, gewoond hebbende in de Pelster-straat, Zuidzijde van […] Pelster-Gasthuis-kerk, aldaar publiek te Verkoopen: den nagelaten geheel[…] zindelijken INBOEDEL, bestaande in een EIKEN KABINET, PUL[…] TRUM, HALVE KASTKLOK, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHIL[…] RIJEN, PORSELEIN, KOPER en TIN, best TAFELGOED en LINNE[…] drie BEDDEN met TOEBEHOOREN en MATRASSEN; MANS LIJ[…] TOEBEHOOREN, als JASSEN, ROKKEN, BROEKEN, ENZ.; vo[…] eenig ZILVER, HOROLOGIËN, KNIPJE, LEPELS, SCHOENBEENGESPEN, ENZ. Alles te bezien daags bevorens, des voor- en na[…] dags van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren.

⁂ *UIT DE HAND TE KOOP*: een KRUIDENIERSWINKEL en eene BO[…] WEITMAALDERIJ te *Groningen*; te bevragen aan het BUREAU van de G[…] NINGER COURANT.

⁂ Er wordt *UIT DE HAND TE KOOP* gepresenteerd een KOFSCHIP, […] naamd *DE JUFFER WILLEMINA LAURENTIA*, gevoerd wordende door K[…] J. J. SWART, van *Groningen*, liggende thans te *Rotterdam*, en zijnde groot […] Tonnen; wordende verkocht zoo als hetzelve door voornoemden Kapi[…] laatstelijk is bevaren geweest, bij welken nadere informatiën daaromtrent te […] gen zijn.

⁂ Er wordt *UIT DE HAND TE KOOP* gepresenteerd: een SMAKSCH[…] groot 89 Tonnen, met *al deszelfs* TOEBEHOOREN, liggende achter den W[…] te *Delfzijl*. Te bevragen bij den Heer P. J. VOS aldaar.

⁂ De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat hij zijnen LAKE[…] BAAI-, LINNEN- en BONTWINKEL heeft *OVERGEDRAGEN* […] zijnen Zoon HARMANNUS DE HAAS, terwijl hij dientengevolge zijne Be[…] stigers voor de aan hem bewezene vriendschap zijnen dank betuigt, zoo be[…] hij zijnen Opvolger bij vernieuwing wederom vriendelijk aan.

Groningen, den 30 November 1829.
C. DE HAAS.

⁂ De LAKEN-, BAAI-, LINNEN- en BONTWINK[…] in gevolge bovenstaande Advertentie, van mijnen Vader CHRISTIAAN DE H[…] *OVERGENOMEN* hebbende, zoo recommandeer ik mij bijzonder in de gun[…] heid van deszelfs vorige Begunstigers; intusschen zal ik trachten, mij door […] prompte en civiele bediening de gunst van een' ieder' waardig te maken.

Groningen, den 30 November 1829.
H. DE HAAS.

⁂ De ondergeteekende heeft ontvangen eene mooije partij BRUSSELS[…] STOELEN, in onderscheidene soorten, tot vermindering in prij[…] bekomen.

Groningen, den 30 November 1829.
H. A. MEIJER.

⁂ C. H. RICHARD, in de Zwane-straat, heeft op nieuw ontva[…] eene partij KINDER SPEELGOED, zeer geschikt tot SINT-NIKOL[…] GESCHENKJES; houdt zich gerecommandeerd aan zijne geëerde Begunstig[…] belooft eene civiele behandeling.

NB. Ook heeft dezelve ontvangen eene partij PILLENDOOZE[…] tot eenen zeer civielen prijs; houdt zich gerecommandeerd aan H[…] Apothekers, zoo in als buiten de Stad.

⁂ De Koopvrouw EBERLEIN maakt bekend, dat zij alhier gearrive[…] met eene partij beste SAKSISCHE KANARIEVOGELS, zingende zoowel […] avond als bij dag. Is gelegeerd bij J. NIENHUIS, in de Gelkinge-straat.

⁂ Alhier is gearriveerd eene Koopvrouw met beste SAKSISCHE KA[…] RIEVOGELS, zingende zoo goed bij de Kaars als bij den Dag; is te be[…] den *Kastelein* H. FIESELAAR, in *de Beurs*.

⁂ Ten Kantore van M. S. VAN COEVORDEN, eenig overgebleven A[…] van de Firma S. J. VAN COEVORDEN & ZOON, *Gekwalificeerde Kollekteur* […] *Koninklijke Nederlandsche Loterij*, zijn te bekomen voor de thans trekkende 1[…] LOTERIJ, waarvan de Vierde Klasse op *Maandag*, den 7 December 1[…] zal beginnen te trekken: LOTEN IN KOOP en voor ALLE KLASSEN […] gens *Prijs-Courant*.

De Gekwalificeerde Kollekteurs:
M. S. VAN COEVORDEN, *eenig overgebleven Associé van de Firma S. J. van COEVORDEN & ZOON.*
De Gecommitteerden, hangende het verzoek tot Surs[…]
H. DE RANITZ.
P. v. ARNHEM.

⁂ Er wordt gevraagd, onder solide Borgtogt, om dadelijk over kun[…] disponeren, 2000 GULDENS, tegen eene jaarlijksche billijke Rente. Adr[…] den DRUKKER DEZER.

⁂ Eene DIENSTMEID, goed kunnende koken, dadelijk dienst beg[…] vervoege zich bij den DRUKKER DEZER.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, *op de Beurs te* Amsterdam, *den* 28 *Nov[…]*

Werkel. Sch.	2½ pc.	59¾ - 60¼	d. Neg. Lond.	5 pc.	99¾ à 100½	Pruiss. in Lon.	5 pc.	57
Rest. uitg. S.		-	Weener Obl.	5 —	-	— 9de leen.	5 —	
Kansb. v. dito.		24 - 24½	———	4 —	-	Eng. Gecons.	3 —	93[illegible]
Stell. uitg. K.		-	Certif. ———	2½ —	-	Fr. F. op de R.	5 —	[illegible]
Amort. Synd.	4½	— 100 - 100½	Bank-Actiën.		-	Idem op dito.	3 —	[illegible]
Losrenten.	2½ —	-	Aand. H. fl. 100		-	Certif. v. dito.	3 —	
Hand.-maats.	4½ —	-	——— fl. 250	4 —	-	Nap. Fonds.	5 —	[illegible]
Oblig. Rusl.	5	— 103 - 103½	Oblig. Metal.	2½ —	-	Idem in Nap.	5 —	87½
Nieuwe Russ.	5	— 103 - 103¾	———	5 —	99 - 99½	Idem in Lond.	5 —	97[illegible]
Russ. Inschr.	6	— 66½ - 67	— Neg. Lond.	5 —	99 - 99½	Den. te Lond.	3 —	74
Certif. v. dito.	6	— 66¾ - 67¼	Oblig. Spanje	5½ —	-	Grieken.	5 —	26
——— Hamb.	5 —	-	— à L. 15 e dito	5 —	9¾ - 10¼	Aand. Polen fl.		

Te *Groningen*, ter Boekdrukkerij van C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, in de Oude Boteringe-straat. (Met *autorisatie*.)